

Arkivnr: 2014/12111-26

Saksbehandlar: Svein H Kjellevold

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Utval for opplæring og helse		07.11.2017
Fylkesutvalet		22.11.2017
Fylkestinget		12.12.2017

Nye Åsane VGS og Kulturhus - Forprosjekt

Samandrag

På grunnlag av vedtak i fylkestinget i sak nr. 62/2016 Åsane vgs – romprogram, er det no utarbeidd forprosjekt.

Prosjektet har fått prosjektnamnet Nye Åsane VGS og Kulturhus, og har eit bruttoareal på ca. 26700 m² (BTA). Arealet (BTA) er fordelt slik :

- Skuledel ca. 19650 m²
- Kulturdelen inkl. bibliotek ca. 4050 m²
- Fellesareal/kantine mm ca. 1850 m²
- Tannklinikks ca. 500 m²
- Opplæringsenter for byggfag ca. 650 m²

Skulen skal dimensjonerast for ca 1700 elevar inkludert 600 elevar under vaksenopplæringa og ca. 200 tilsette. I tillegg vil kulturdelen ha ca. 25 fast tilsette og opp mot 2000 besøkande på enkeltdagar.

For det nye skuleanlegget og kulturhuset vart det hausten 2016 utlyst ein pris- og designkonkurranse med etterfølgjande samspel og planlagd totalentreprisekontrakt.

Firmaet Constructa Entreprenør AS vart kåra som vinnar av denne konkurransen.

I perioden januar - juli 2017 vart det gjennomført ein samspelefase, kor brukarane i stor grad har deltatt i vidareutviklinga av vinnarutkastet.

Constructa Entreprenør AS har no utarbeidd eit endeleg forprosjekt med tilhøyrande pristilbod. Vidare kontrahering av totalentreprisekontrakt er avhengig av fylkestingets godkjenning av forprosjektet.

Med godkjenning frå fylkestinget kan byggearbeida starte opp i april 2018 og med ferdigstilling 01.07.2020.

Med utgangspunkt i tilboden frå Constructa Entreprenør AS vert kostnadsramma for prosjektet totalt 880 mill kroner inkl. mva. Dette inkluderer også byggekostnader til kulturhuset som vil bli finansiert av Bergen kommune. Kulturhuset utgjer knapt 17% av arealet i bygget. Kostnadsramma inkluderer også inventar og utstyr for skulen, men ikkje for kulturhuset.

Økonomi: Total investering for Hordaland fylkeskommune vil bli 754 mill kr inkl mva. Åsane vgs leiger i dag lokalar i 7 ulike bygg. Med ny skule vil disse leigeutgiftene på vel 12 mill. kr falle bort. Det vil bli inngått ny leigeavtale med Arena Nord på leige av idrettshall på knapt 2 mill. kr.

Klima: Bygget vert planlagt og bygd og til slutt sertifisert som eit *BREEAM Excellent* bygg. BREEAM er Europas leiande miljøsertifiseringsverktøy for bygningar. *BREEAM Excellent* klassefiseringa gjev mellom anna lågare CO₂ utslepp både under bygging og drift enn tradisjonelt oppførte nybygg. Det vil både bli nytta jordvarme og solenergi som energikjelder.

Folkehelse: Vil ha stor påverknad grunna betre innemiljø i skulen, samt at bygget vert planlagt og bygd som eit lavenergi bygg.

Regional planstrategi: Gjennom samarbeid med Bergen kommune og bygging av skule og kulturhus i same bygg, vil ein styrke senterområdet i Åsane bydel.

Forslag til innstilling

Fylkestinget godkjenner forprosjektet for Nye Åsane VGS og Kulturhus med ei kostnadsramme på 880 mill kroner.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Jostein Fjærstad
Eigedomsdirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.

- Vedlegg
- 1 Fasader
  - 2 Plan 01
  - 3 Plan 02
  - 4 Plan 03
  - 5 Plan 04
  - 6 Utomhusplan
  - 7 Plan 05

Fylkesrådmannen, 13.10.2017

Bakgrunn

Fylkestinget gjorde i møte 14.06.2016 følgjande vedtak i sak nr. 62/2016:

1. «Det skal ikkje planleggjast for fagtilbodet Restaurant og matfag (RM) i vidare planlegging av Nye Åsane videregående skule.
2. Det skal planleggjast for opplæringssenter for byggfag i vidare planlegging av Nye Åsane videregående skule
3. Fylkesutvalet godkjener at det framlagde romprogrammet, med frådrag for areal for Restaurant og matfag, vert lagt til grunn for vidare design og planlegging av Nye Åsane videregående skule.
4. Arealbehovet må tilpasses eventuelle endringer i skolebruksplan 2017 – 2030»

Vidare gjorde Fylkestinget følgjande vedtak i møte 09.06.2015 i sak PS48/2015:

- «Åsane vgs vert dimensjonert for totalt 1085 elevar. Skulen skal tilby utdanningsprogramma byggfag (BA), elektrofag (EL), helse- og oppvekstfag (HO), idrettsfag (ID), restaurant og matfag (RM), teknikk og industriell produksjon (TIP), Service og samferdsel (SS), påbygg (PÅ), innføringskurs for minoritetsspråklege og tilrettelagt opplæring. I tillegg skal skulen drive vaksenopplæring, opplæring innan kriminalomsorga og lærlingopplæring.
- Nye Åsane vgs skal spegle ei framtidsretta satsing på yrkesfag og stå fram som eit signalbygg for yrkesfaga. Eit opplæringssenter for byggfag skal inkluderast i den vidare planlegginga av skulen.
- Bergen kommune har no starta arbeidet med å byggje ny fleirbrukshall på Myrdal. Det må etablerast ein intensjonsavtale med Bergen kommune for bruk av hallen. Avtalen må innehalde prinsipp for utrekning av leigekostnader, leigetid og fellesutgifter knytt til drift og vedlikehald.
- Areal til kulturhus vert innarbeidd i planane for Nye Åsane videregående skole. Då ein skule mest er i bruk på dagtid og eit kulturhus mest på kveldstid, er det stort rom for sambruk av lokala. Det må etablerast ein intensjonsavtale med Bergen kommune. Avtalen må mellom anna innehalde leigearreal, leigekostnader, driftstid, leigetid og fellesutgifter knytt til drift og vedlikehald.
- I det vidare programmeringsarbeidet for Nye Åsane vgs skal det leggjast til grunn ei samlokalisering av avdeling Fossane i lokala til Åsane videregående skole. Representantar frå Kriminalomsorga må involverast i det vidare programmeringsarbeidet og i planlegginga av skulen. Det er ein føresetnad at tryggleiken for øvrige elevar vert ivaretaken på lik line som no, og at kriminalomsorga ikkje ser noko risiko ved ei slik integrering. Vidare ser fylkestinget det som tenleg at skulen gjennom samansetjing av personalet har sosialpedagogiske ressursar der fengselsfagleg kompetanse inngår.»

Hausten 2016 vart det gjennomført ein pris- og designkonkurranse for prosjektet Nye Åsane VGS og kulturhus og ein bedømingskomite kåra firmaet Constructa Entreprenør AS som vinner med deira prosjekt «Hjørnestinen».

Planlegging av ny fleirbrukshall på Myrdal vert no utført av stiftelsen Arena Nord AS. Arena Nord skal oppføre og drifte idrettsanlegget på Myrdal. Tomten er eigd av Bergen kommune og det vil bli inngått festeavtale mellom kommunen og Arena Nord AS. Planlagt ferdigstilling av dette anlegget er til skulestart i 2020.

Det er inngått avtale mellom Arena Nord AS og Hordaland fylkeskommune om bruk av dette idrettsanlegget til skulens idrettsundervisning.

Areal til kulturhus er innarbeidd i forprosjektet. Brukarrepresentantar frå Bergen kommune har vore med i dette arbeidet. I tillegg til representantar frå administrasjonen i Bergen kommune.

Representantar for fengselsundervisninga har deltatt i samspillfasen i samband med utarbeiding av forprosjektet.

Eksisterande skule U. Pihl vil verta rive straks etter skuleårets slutt i juni 2018, og dette vil vere ein del av kontraktsarbeidet til Constructa Entreprenør AS. Skuletilbodet ved U.Pihl vil bli delt mellom Tertnes vidaregåande skule og Nye Åsane vidaregåande skule i den permanente løysinga frå 2020. Frå sommaren 2018 til sommaren 2020 vil i hovudsak dette skuletilbodet vera etablert på Tertnes vidaregåande skule.

Pris og designkonkurranse

6 prekvalifiserte grupper deltok i ein tilbodskonkurranse i form av pris- og designkonkurranse med etterfølgjande samspel for vinnaren, fram til ei eventuell totalentreprenørkontrakt.

Konkuransen vart utlyst 27.06.2016 og frist for innlevering var 21.11.2016.

Deltakarane i konkurransen var:

- Skanska AS
- NCC Construction AS
- HENT AS
- Constructa Entreprenør AS
- Åsen & Øvrelid AS
- Veidekke Entreprenør AS

Innan fristens utløp var det mottatt utkast frå alle dei 6 prekvalifiserte tilbydarane.

I konkurransegrunnlaget var det oppgitt følgjande evalueringsskriterier:

- *Gruppas prosjektforslag (45%)*

- Arkitektonisk hovedgrep (50%)
- Oppfylling av programkrav og konkurransegrunnlag elles (30%)
- Generalitet, fleksibilitet og elastisitet (20%)

- *Pris (40 %)*

- *Samspillkompetanse - dokumentert (5%)*

- Gruppas prosjekkleiar
- Gruppas prosjekteringsleiar
- Gruppas arkitekt

- *Samspill- og gjennomføringskompetanse – Gruppeintervju (10%)*

Bedømingskomiteen var samansett av representantar frå eigedomsavdelinga, opplæringsavdelinga, Bergen kommune, ekstern prosessleiar, eksterne arkitektar og ekstern landskapsarkitekt. Totalt 13 personar.

Basert på evaluering av kriteriene kom komiteen fram til at entreprenørfirmaet Constructa Entreprenør AS, med utkastet «Hjørnestenen», vart vinnar av pris- og designkonkurranse for Nye Åsane VGS. Constructa Entreprenør AS hadde det beste tilbodet når ein ser pris og løysing under eitt.

Samspelfasen

I perioden januar 2017 til juni 2017 vart det gjennomført samspelfase med byggherre, brukarar og entreprenør inkludert deira arkitektar og rådgivarar.

Samspelet har skjedd i tett kontakt med representantar frå alle dei ulike brukargruppene av bygget. Det var oppnemnd 25 ulike brukargrupper og gjennomført minst 3 møter med kvar brukargruppe i samspelfasen.

I denne fasen har ein gått gjennom planane for å finne moglege forbetringar i prosjektet både innomhus og utomhus. Etter dette har Constructa Entreprenør no lagt fram det endelige forprosjektet med tilhøyrande justering av pristilbodet

Forprosjekt

Miljø

Nye Åsane VGS og Kulturhus skal sertifiseras som eit BREEAM Excellent bygg. BREEAM Europas ledande miljøsertifiseringsverktøy for bygningar. Formålet med verktøyet er å motivere til bærekraftig design og bygging gjennom hele byggeprosjektet, frå tidlig fase til overlevert bygg. BREEAM har fem nivå: Pass, Good, Very good, Excellent og Outstanding.

Nye Åsane VGS og kulturbrygg er første bygg i HFK sin regi, som blir bygget og sertifisert etter denne modellen.

Areaal

Rom- og funksjonsprogrammet hadde eit programmert nettoareal (NTA) på 18056 m². Med ein brutto/netto faktor på 1,4 gjer dette eit bruttoareal (BTA) på ca. 25280 m²

Vinnarutkastet hadde eit bruttoareal på 25229 m²(BTA).

I samspelsfasen har det skjedd ein del endringar som har gjort at bruttoarealet er auka til 26738 m² (BTA)

Dette skuldast mellom anna ei utviding av grunnflata for å få til ei betre planløysing for kulturdelen, samt utviding av trafikkarealet i bygget. (Korridorer med uformelle møteplasser). I tillegg har ein auka arealet for tekniske rom.

Organisering

Prosjektet er organisert som ein kompakt bygningskropp i 4 etasjer og har ingen underetasje. Frå hovudinngangen, som vender mot syd, opnar det seg eit stort innvendig atrium fylt med dagslys. I dette området kjem det serveringsareal (kantine/restaurant og kafé), som skal nyttast av både elevar, tilsette og besökande til kulturhus og bibliotek.

Kultursalen er plassert i 1. etg med inngang frå vestibyle og går over 3 etasjar. Kultursalen vil ha 482 sitteplasser. Biblioteket går over 2 etasjar, med hovudinngang frå vestibyle.

Alle «kulturrom» er plassert samla i 1. og 2. etasje i byggets austre del. Som eksempel på slike rom er:

- Utstillingslokale (1. etg)
- Klubbrom (1. etg)
- Blackbox (Multisal) med 130 sitteplasser i rulleamfi (1. etg)
- Kunst og handverksrom (1. etg)
- Audiovisuelt verksted (1. etg)
- Dansesal (2. etg)

- Musikkrom (2. etg)
- Lydstudio (2. etg)
- Øvingsrom for kulturskolen (2. etg)

Verkstader for skulen med tilhøyrande garderobar er plassert mot nord i 1. etg. og aktivitetane her vil være synlig frå deler av vestibylen.

Sentralt i vestibylen er det eit trappeamfi, som bind saman 1. og 2. etg.

Bygget har 3 heiser og 4 trappekjernar i tillegg kjem amfitrapp og gangbruer og dette gjer at heile skulen er godt knytt til fellesarealet med korte avstandar.

Det vert lagt til rette for eit servicesenter sentralt i vestibylen, som skal betena spørsmål ol frå besøkjande til bygget.

I tillegg til hovudinngang vert det 4 biinngangar til bygget, som kan nyttast av elevar og tilsette. I tillegg vil biblioteket også få ein biinngang, som skal nyttast av besøkjande på kveldstid når resten av bygget er stengt.

Driftsseksjonen er plassert med sine kontor, lager, avfallsrom, varemottak og reinholdsrom i 1. etg. mot nordaust.

I resterende del av bygget er følgjande skulefunksjonar plassert:

2. etg

- Div. grupperom
- Personalrommet for alle tilsette i bygget
- Kontor skuleadministrasjon
- Kontor vaksenopplæring
- Kontor OT/PPT
- Personalgarderobar
- Kontor elevtenester
- Helsesøster
- Psykolog
- Treningsrom med dusj og garderobar
- Lærararbeidsrom
- Teorirom for BA, TIP, VO og EL,
- Verksteder for BA (rør) og EL.

3. etg.

- Teorirom VO (Vaksenopplæring)
- Teorirom AO (Innføringsklasser)
- Naturfagrom med førebuingsrom
- Teorirom SS (Service og samferdsel)
- Teorirom PÅ (påbygg)
- Teorirom ID (idrett)
- Lærararbeidsplasser
- Møte- og grupperom.

4.etg.

I denne etasjen er HO (Helse og oppvekst) plassert, med alle sine spesialrom som f.eks:

- Kjøkken
- Laboratorium (bl.a for blodprøvetaking)
- Skiftestue
- Praksisrom apotek
- Behandlingsrom for tannhelse
- Sterilrom
- Lærararbeidsplasser og møte- og grupperom

I tillegg er FU (Fengselsundervisninga) plassert i denne etasjen med sine teorirom og kontorarbeidsplasser. FU har eigen takhage.

HTA og HTH er plassert her med alle sine spesialrom som f.eks:

- Opplæringskjøkken HTA
- Felles samlingsrom HTA
- Arbeidsrom HTA
- Vaskeri HTA
- Fysisk aktivitetsrom HTH
- Stellerom og garderobar/dusj HTH
- Sanserom HTH
- Kvilerom HTH
- Opplæringskjøkken HTH
- Samlingsrom HTH
- Eiga takhage
- Lærararbeidsplasser og møte- og grupperom

Åsane tannklinikke er også plassert i 4. etg. Rolland tannklinikke skal leggjast ned og vert slått saman med tannklinikken som i dag er på U. Pihl. Den nye tannklinikken får 10 behandlingsrom.

Materialbruk

I forslaget fra Constructa Entreprenør AS er bygget i hovudsak foreslått oppført med bæresystem i stål og betong. Fasadene på yttervegger er foreslått med ein kombinasjon av trekledning, glas og teglstein i plan 1 og 2. Plan 3 og 4 vil det stort sett vere bruk av trekledning.

Innvendige vegger med treoverflater i vestibyle og kultursalar, for andre vegger robust, malt gips i kombinasjon med bl.a glas. Toalett vil ha fliser i 1. etg. I resten av bygget vil toaletta få baderomsplater på vegg og våtromsvinyl på golv.

Golvbelegg er vinyl i undervisningsareal, kontor og kommunikasjonsareal, våtromsvinyl i våtrom, terassofliser i vestibyle/kantine/kafé. Trappar har terrazzo. Utvendige terrasser i delvis tre og sedumtak.

Systemhimlinger i korridorer, lærararbeidsrom og undervisningsareal. Fast gipshimling og fast våtromshimling i garderobar og dusjar.

Tekniske løysingar

Varmeanlegget for varme og varmt vatn er vassbasert og knytt til fjernvarmeanlegget som ligger i kjøpesenteret Horisont, som er nabo til Nye Åsane VGS. Denne energisentralen blir drifta av Åsane Energi AS og er basert på jordvarme og el. Det er inngått avtale med Åsane Energi AS om at disse leverer fjernvarme til bygget.

Bygget vert fullsprinkla og vestibulen i plan 1 får røykventilasjon.

Alle luftmengder vert behovsstyrte ut frå lokale behov i rom eller soner i bygget. (Styrte av CO₂ nivå og temperatur – VAV)

Til ventilasjon vert nytta generelt aggregat med vifter og roterende varmegjenvinnarar. Det er totalt 18 ulike aggregat fordelt på 5 ventilasjonsrom, 2 av dei er plassert på tak over verkstader og 3 er plassert på hovedtaket. Total luftmengde er ca. 412.000 m³/h.

Det er medrekna kjøling for kjølerom i samband med kantinekjøkken, matavfallsrom og IKT-rom. I tillegg er det sentral kjøling av ventilasjonsluft i tannhelse med alle behandlingsrom, kjøkken for kantine, atriet, kantine og fellesareal plan 1, samt alle rom tilhørende kulturdel, inklusiv musikkøvingsrom, kultursal og blackbox (multisal).

Uteareal

Hovudinngangen ligg mot sør og med Nye Åsane kyrkje som nabo. Det vil bli opparbeidd eit utvendig adkomsttorg framfør hovedinngangen. Her er det romslege areal kor elevar, tilsette og brukarane av kulturhuset kan samlast på dagtid og kveldstid. Under takutstikket vert det møblert med benker og bord. Adkomsttorget vil i tillegg bli utstyrt med plantefelt og sykkelparkering.

Opp mot adkomsttorget, mellom kantinen og ekst. idrettsanlegg i sørvest, blir det opparbeidd ein skulepark. Dette blir skulens aktivitets- og opphaldsareal. Her vil det også bli montert ulike typar treningsapparat, integrert i parken. I denne skuleparken vil det også bli bygd eit frittståande sykkelhus og på toppen av dette vil det etablerast ei ballbane for ulike ballaktivitetar som f. eks basketball og volleyball.

Verkstadlassen mot nord skal romme alle skulens faglege utandørsaktivitetar.

Det er utgang til takhager frå alle etasjar. Totalt 6 stk. i tillegg til uteområde på taket. Uteområdet på taket over 4. etg. har tilgang frå ein av heisane i tillegg til trapp. Her vil det etablerast fleire mindre takhager, som er bunde saman av ein gangveg omgitt av sedum (vegetasjonstak).

Det vil bli tilrettelagt for inntil 690 sykkelparkeringsplassar, i tillegg kjem parkering for ca. 50 mopedar. Dette etter krav i reguleringsføresegene.

Det vil ikkje bli tilrettelagt for parkeringsplassar for tilsette og besøkjande til bygget, utover HC-plasser og skulens eigne biler, også dette etter krav i reguleringsføresegene. I vedtatt områdereguleringsplan for Åsane sentrum, er det planlagt at det meste av parkeringa skal samlast i parkeringsanlegg under bakken, men utanfor skuletomta.

Brukarmedverknad

Forprosjektet har vore gjennom ein lang og omfattande brukarprosess kor brukarane har fått påverke prosjektet og avgjerder både i programmeringsfasen og i samspelefase med entreprenør, arkitekt og rådgivarar.

Under programmeringsarbeidet har det vore haldne jamlege programmeringsmøter både på overordna nivå

og på detaljnivå. (Særgruppemøter med fagansvarlege for dei ulike utdanningsprogramma.)

Tillitsvalde, hovudverneombod i HFK og verneombod på skulen har og vore representert i brukarutvalet.

Alle tilsette ved skulen har heile tida vore orientert gjennom orienteringsmøter, drøftingar i dei ulike avdelingane og med tillitsvalde.

I programmeringsfasen har det vore arrangert ekskursjonar til aktuelle skular i andre fylker med delar av brukarutvalet.

I samspelfasen vart det oppnemnd 25 ulike brukargrupper og det vart gjennomført minst 3 møte med kvar av gruppene.

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne (RMNF)

Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne har fått en orientering om status i prosjektet i møte 04.09.2017. Det vart gitt ei orientering samt gjennomgang av etasjeplanar og landskapsplan der rådet fekk stilla spørsmål og kome med synspunkt på løysingar.

Rådet har så langt ingen merknader til prosjektet. Rådet ynskjer å fylje prosjektet i vidare detaljering av utforminga med omsyn til universell utforming.

Kostnad

I sak nr. 62/2016 Åsane vgs – Romprogram - vart det skrive at bygget var kalkulert til 980 mill kroner. Dette var basert på tidligare relevante erfaringstall.

Med utgangspunkt i tilbodet frå Constructa Entreprenør AS er prosjektkostnaden for nybygget no kalkulert til 880 mill. kroner.

I tillegg til dette kjem all fast og laus innreiing i kulturdelen, som akustisk regulering, lyd- og sceneutstyr i kultursal og «black box», rulleamfi i blackbox, etc. Dette vil bli finansiert av Bergen kommune direkte, men i stor grad levert og montert av totalentreprenøren.

Av den totale kostnadsramma på 880 mill. kr inkl. mva vil investering for Hordaland fylkeskommune bli 754 mill kr inkl. mva. Resterande vert finansiert av Bergen kommune.

Åsane vgs leigar i dag lokalar i 7 ulike bygg. Med ny skule vil desse leigeutgiftene på vel 12 mill. kr falle bort. Det vil bli inngått ny leigeavtale med Arena Nord på leige av idrettshall på knapt 2 mill. kr.

Framdrift

Med godkjent forprosjekt i fylkestinget i desember 2017 vil byggearbeidet starte i april 2018 og den nye skulen inklusiv kulturdelen kan takast i bruk til skulestart i august 2020.